

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1176/17-M

Název	Základní škola a Mateřská škola Maletín, okres Šumperk, příspěvková organizace
Sídlo	Maletín 94, 789 01 Zábřeh
E-mail	helpav@centrum.cz
IČ	75029065
Identifikátor	600148131
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Helena Pavelková
Zřizovatel	obec Maletín
Místo inspekční činnosti	Maletín 94, 789 01 Zábřeh
Termín inspekční činnosti	8. – 9. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 školského zákona, ve smyslu odst. 2 písm. b), c) a d).
Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního vzdělávání, a to podle školní vzdělávacího programu, se zaměřením na posouzení podpory zdravého školního klimatu, odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti a účinnost preventivních opatření zamezujících jejich opakování.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Maletín, okres Šumperk, příspěvková organizace (dále škola, subjekt), je právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

ZŠ poskytuje vzdělávání žákům 1. až 4. ročníku, je organizována jako dvojtřídní, jednu třídu tvoří žáci 1. a 2. ročníku, druhou třídu žáci 3. a 4. ročníku. Pátý ročník většinou absolvují v základních školách v Mohelnici. K termínu inspekční činnosti bylo v ZŠ zapsáno 17 žáků, škola evidovala 4 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), přičemž dva z nich měli vypracovány individuální vzdělávací plány (dále IVP), jeden byl vzděláván s podporou asistentky pedagoga.

Stravování žáků probíhá v budově mateřské školy, pitný režim po celou dobu výuky byl zajištěn. Aktuální informace žákům i zákonným zástupcům poskytuje škola na webových stránkách www.zsamsmaletin.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má formulovanou realistickou koncepci rozvoje školy, kde jsou stanoveny a konkretizovány základní cíle rozvoje školy. Koncepční záměry se však daří naplňovat jen zčásti. Nedostatky spočívají zejména ve spolupráci se zákonnými zástupci a v oblasti psychohygienických podmínek vzdělávání. S koncepcí školy je seznámen zřizovatel i školská rada, přístupná je i širší veřejnosti prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy.

Vedení školy se dlouhodobě potýká s problémem nestabilizovaného pedagogického sboru, spojeným s častou fluktuací pedagogických pracovníků. Vzdělávání v ZŠ aktuálně zajišťovali celkem 3 pedagogové včetně ředitelky školy, z toho jeden pedagog začínající a jeden s minimální pedagogickou praxí. Metodickou podporu a vedení jim poskytuje ředitelka školy. Kontrolní a hospitační činnost vedení subjektu zaměřená na výchovně vzdělávací proces školy však probíhala nahodile, nebyla zacílena na potřeby jednotlivých učitelů ani na zkvalitňování průběhu vzdělávacího procesu. Učitelům ZŠ tak nebyla dostatečně poskytována promyšlená zpětná vazba, chyběla systémová evaluace úrovně poskytovaného vzdělávání. Z realizované kontrolní činnosti byly vyvozovány pouze obecné závěry. Přijatá opatření ke zlepšení zjištěných skutečností měla dílčí charakter a nebyla důsledně kontrolována.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků subjektu (dále DVPP) byl zpracován ředitelkou školy, učitelé se na výběru vzdělávacích akcí měli možnost podílet pouze okrajově. Dokument není zpracován v návaznosti na aktuální situaci v subjektu, do značné míry má spíše formální charakter, DVPP není dostatečně promyšlené, adresné a cílené. Chybí zaměření na vzdělávání zejména v oblastech metod a forem vzdělávání vhodných pro první stupeň ZŠ. Od poslední inspekční činnosti přetrvávají nedostatky v plánování, kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy.

Vzdělávání v ZŠ probíhá podle zpracovaného školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) s motivačním názvem „Učení pro život“. Škola má vytvořeny vhodné materiální podmínky, které umožňují naplňovat stanovené cíle ve ŠVP ZV. Ve třídách nebyl poskytnut dostatečný prostor pro sebe prezentaci a vyjádření sounáležitosti žáků se školou, chyběly výtvarné práce a výrobky žáků.

Subjekt má ve svém ŠVP ZV dostatečně ošetřeny způsoby komunikace všech účastníků vzdělávacího procesu a otevřenosti školy vůči zákonným zástupcům. Zároveň si jako prioritu stanovil vytváření zdravého prostředí důvěry i spolupráce a dobré komunikace.

V praxi však tyto nástroje nejsou vhodně nastaveny, mnohdy selhávají. Většina jednání se zákonnými zástupci se odehrává pouze v rámci třídních schůzek, které se soustředí na řešení provozních a organizačních záležitostí. Zákonní zástupci jsou zde seznamováni s pravidly, závazky a pokyny, není jim však poskytnut dostatek prostoru k vyjádření jejich připomínek či námitek k výchovně-vzdělávací činnosti školy. Rodiče nemají možnost se vyjadřovat k podstatným a závažným věcem, které se týkají výchovně vzdělávacího procesu. Rodičovské ani žákovské dotazníky ve škole nejsou využívány, klima školy tak není sledováno, škole nemá zpětnou vazbu o úrovni a kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Škola není připravena na řešení podnětů a stížností a nepraktikuje směřem k zákonným zástupcům otevřenou komunikaci. Zákonní zástupci některých žáků se proto v hodnoceném období opakovaně obraceli s podněty na zřizovatele s žádostí o zlepšení vzájemné komunikace a nastavení pravidel pro řešení podnětů. K datu inspekce nebyla tato pravidla vytvořena. Vedení školy tak nemá nastaven přiměřený nástroj pro stanovení vhodného postupu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplnování cílů základního vzdělávání a rozvoj osobnosti žáků byly sledovány v 1. – 4. ročníku na základě školou realizovaného ŠVP ZV. Strategie školy deklarované v ŠVP jsou postaveny především na aktivitě žáků, orientaci na činnostní učení, práci s chybou. Důraz je kladen na využívání široké a pestré nabídky metod a forem práce směřující k umožnění zvládnutí učiva všem žákům s ohledem na jejich individuální zvláštnosti a s akcentem na vytvoření podnětného a bezpečného prostředí pro žáky. Obsahově a časově probíhalo vzdělávání v obou třídách podle ŠVP ZV, ne vždy však byly uplatňovány deklarované výchovné a vzdělávací strategie na úrovni jednotlivých vyučovacích předmětů. Organizace vzdělávání z hlediska psychohygieny žáků (především zařazování přestávek, prostor pro odpočinek a relaxaci žáků) nebyl v některých vyučovacích hodinách důsledně dodržován.

Vzdělávací nabídka je celoročně doplňována kulturními a sportovními aktivitami, pestrou projektovou činností, což umožňuje žákům uplatňovat získané znalosti a dovednosti a rozvíjet nadání. Žáci jsou vedeni k aktivnímu trávení volného času, mají možnost rozvíjet své schopnosti při aktivitách v různých zájmových útvarech. Škola tak vytváří vhodné podmínky pro účelné získávání dovedností a zkušeností z jiných oblastí života.

Ve sledované výuce převládalo frontální řízení vyučovacích procesů s dominantní rolí učitele a s upřednostňováním výkladu učiva v kombinaci se samostatnou prací žáků. Výuka byla dostatečně podpořena názorností, avšak prvky skupinové či kooperativní výuky, které by vedly žáky k rozvoji spolupráce, interakce a sociálních kompetencí se vyskytovaly v menší míře. Při výuce českého jazyka (čtení a psaní v 1. ročníku) byla zaznamenána práce s chybou, názornost byla podpořena při nácviu psaní využitím interaktivní tabule. Pro správné vyvození písmene je však zapotřebí zapojení více smyslů, pouhé sledování a opis pro žáky prvního ročníku není dostačující.

Ve většině hospitovaných hodin scházelo uplatňování individualizace výuky (respektování osobního tempa a schopností žáků, výběr dle vlastního zájmu žáků, dostatečný prostor pro odpočinek). Během výuky nebyla využita vhodná diferenciacce učiva, vyučující poskytovali zpětnou vazbu žákům více sumativně se zaměřením na hodnocení negativních projevů a výsledků. Ve stavbě vyučovacích hodin chyběl dostatečný prostor pro závěrečné shrnutí a pro adresné hodnocení práce žáků, sebehodnocení a vzájemné žákovské hodnocení nebylo zaznamenáno.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) nebyla během výuky poskytována odpovídající individuální podpora a potřebná diferenciaci. Žáci se SVP pracovali na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti jako žáci intaktní, nebyly využívány žádné předtištěné nebo zjednodušené texty, zápisy, ani jiné podpůrné pomůcky. Asistentka pedagoga (dále AP) poskytovala podporu převážně integrovanému žákovi vzdělávanému podle IVP. S ohledem na stupeň a míru podpůrných opatření tohoto žáka byl takto zvolený přístup v souladu s doporučením a stálá přímá podpora toho žáka neznamenal omezování jeho samostatnosti. Během vyučovacích jednotek byla patrná aktivní kooperace AP s vyučujícími, v případě potřeby poskytovala podporu dle možností i ostatním žákům.

Ve výuce matematiky byla zaznamenána snaha o propojení učiva s reálnými situacemi a zkušenostmi žáků. Využité postupy a metody částečně umožňovaly žákům objevovat matematické souvislosti, aktivně myslet a vysvětlovat vlastní postupy řešení. Ve třídě panovala pracovní atmosféra. Vyučovací hodina měla řád a režim, bylo patrné, že žáci jsou zvyklí v takovémto prostředí pracovat, nebyly zaznamenány žádné výrazné negativní projevy v chování žáků, prvky napětí ani obavy z možné chyby nebo z negativního hodnocení. Při vzájemné interakci ředitelky školy se žáky byly zaznamenány drobné náznaky nevhodných verbálních i neverbálních projevů.

Základní metodou ve výuce anglického jazyka byl komunikativní přístup vyučující, komunikace probíhala převážně ve vyučovaném jazyce. Výrazným pozitivem sledované výuky byla příznivá a vstřícná pracovní atmosféra s otevřenými a přátelskými vztahy mezi žáky a pedagožkou. Zvolené výukové styly poskytovaly vyučující účinnou zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání žáků, žáci byli vedeni k rozšiřování produktivních a receptivních dovedností. Byla podporována žakovská sebedůvěra, samostatnost a iniciativa. Ve výuce byl kladen důraz na postupné zdokonalování v poslechu, ve čtení s porozuměním a v ústním projevu (dialogy mezi žáky). Ve sledované výuce byly rozvíjeny především komunikativní kompetence a kompetence k učení, během rozhovorů bylo vhodně posilováno prosociální chování žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola vytvořila systém zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání žáků, jehož prostřednictvím poskytovala žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům zpětnou vazbu o úrovni zvládnutí požadovaných výstupů daných ŠVP ZV. V rámci vlastního zjišťování využívali pedagogové běžné nástroje (ústní zkoušení, testy, krátké prověrky, čtvrtletní práce apod.), které umožňují vyhodnocovat dosažené výsledky a pokroky žáků.

Na pedagogických radách jsou výsledky vzdělávání žáků většinou pouze konstatovány, nebyla patrná analýza výsledků vzdělávání ani to, jaká opatření ke zlepšení či eliminaci problémových jevů byla přijímána. Chyběla sebereflexe vyučujících, předávání poznatků a z nich vyplývající opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků. Informace a úspěšnost žáků při přechodu na jiné školy získává ředitelka školy pouze neformálně rozhovorem s třídními učiteli ze spádových ZŠ.

Zákonným zástupcům je poskytována zpětná vazba o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím žakovských knížek, při předávání žáků zákonným zástupcům, na třídních schůzkách, konzultacích, při společně organizovaných akcích apod. Informace v žakovských knížkách však nebyly v souladu s uplatňovanými pravidly hodnocení výsledků vzdělávání, chyběla klasifikace ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova, což svědčí o nedůsledné kontrole vedení školy.

Žákům s rizikem školního neúspěchu nabízí škola individuální pomoc po vyučování, v průběhu výuky nebo v rámci zájmového vzdělávání. Žákům se SVP na základě doporučení školských poradenských zařízení poskytuje péči formou adekvátních podpůrných opatření. Je však zapotřebí systematizovat a konkretizovat strukturu individuální péče. Průběžně vyhodnocovat účinnost nastavených a realizovaných podpůrných opatření, z nichž bude jasně zřejmé, jak je nastavená péče ve výuce účinná, z čeho vychází a na co navazuje.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti ve škole přetrvávají zjištěné nedostatky v oblasti řízení, kontroly a hospitační činnosti, přijatá opatření ředitelkou školy nejsou účinná.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nemá vhodně nastavena pravidla pro komunikaci všech zúčastněných osob při poskytování vzdělávání. Na podněty pedagogů, zákonných zástupců a zřizovatele škola reaguje nesystémově.
- Kontrolní činnost vedení školy není dostatečně zaměřena na oblast zajištění podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků při vzdělávání.
- Procesy řízení a vyhodnocování jsou ve škole realizovány pouze nahodile, v pedagogických radách nejsou přijímána účinná opatření ke zkvalitňování základního vzdělávání.
- Vedení školy nevěnuje dostatečnou pozornost pozitivnímu klimatu podporujícímu učení každého žáka. Klima školy se nepříznivě projevuje v prosociálních vztazích zejména mezi rodiči, vedením školy a pedagogy. Nástroje ke sledování a vyhodnocování školního klimatu jsou užívány jen výjimečně.
- Vedením školy není zajištěna efektivní kontrolní a hospitační činnost subjektu. Profesní růst není podporován plánovitě, a to zejména v oblasti péče o pedagogy s minimální nebo krátkou dobou pedagogické praxe a v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Vyučovací hodiny postrádaly využití pestrých a efektivních metod a forem práce, které by umožňovaly rozvoj osobnosti všech žáků a zohledňování jejich individuálních vzdělávacích potřeb. Chybělo závěrečné hodnocení včetně sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Vyučujícím a žákům chyběla ucelená zpětná vazba o efektivitě vyučovacího procesu, včetně stanovení cílů na další vyučovací hodinu.
- Škola pouze nahodile získává informace o úspěšnosti svých absolventů, získané informace nevyužívá vhodnou formou pro svůj další rozvoj.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Využívat zpětnou vazbu ke zkvalitňování vzájemné komunikace a prohlubování oboustranné důvěry i otevřenosti a ochotě vzájemně spolupracovat na partnerské úrovni. Vytvořit metodiku postupu při řešení stížností a podnětů zákonných zástupců žáků,

veškerá jednání důsledně a prokazatelně evidovat, přijímat systémová opatření ke zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání i odstranění zjištěných nedostatků.

- Důsledně realizovat konkrétní kontrolní a hospitační činnost jako významnou součást řízení subjektu, systémově provádět vlastní hodnocení a ověřovat kvalitu poskytovaného základního vzdělávání i úroveň bezpečného prostředí pro žáky a důsledně dbát na eliminaci veškerých rizikových faktorů. Využívat objektivní a různorodé nástroje pro hodnocení klimatu školy.
- Využívat pedagogických a provozních porad k aktivnější spolupráci, na jednáních navrhopvat konkrétní opatření k eliminaci vzdělávacích obtíží žáků a problémových jevů.
- Navázat spolupráci s více školami, zasadit se o rozvinutí spolupráce ředitelů těchto škol, pořádat vzájemné návštěvy žáků atd. Ke zvýšení míry objektivity hodnocení dosahovaných výsledků vzdělávání žáků využívat také písemné práce a sdílené testy ze škol obdobného typu nebo spádových ZŠ, což umožní škole výsledky objektivně porovnávat a přijímat účinná opatření v případě výraznějších rozdílů. Využívat objektivní a různorodé nástroje pro hodnocení klimatu školy.
- Ve spolupráci se všemi pedagogy subjektu vytvořit plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s konkrétními cíli a záměry. Podporovat profesní rozvoj učitelů i formou vzájemných hospitací, výměnou zkušeností. Poskytovat adresnou zpětnou vazbu z hospitační činnosti vedení školy i pedagogů.
- Z důvodů zvýšení efektivity vzdělávacího procesu v základní škole častěji střídat různé metody a formy práce s cílem účinněji aktivizovat žáky, zaměřit se na uplatňování různých způsobů adresné pozitivní zpětné vazby, vést žáky k elementární sebereflexi a sebehodnocení i vzájemnému vrstevnickému hodnocení, jež podpoří jejich sebedůvěru, chuť samostatně tvořit, učit se a poznávat. Vzdělávací proces rozšířit o kooperativní činnosti a skupinové aktivity. Zaměřit se na vyhodnocování využitých metod, forem a metodických přístupů vyučujícími, získané poznatky cíleně zaznamenávat a dále s nimi pracovat.
- Na základě sledování pedagogického procesu a posouzení veškerých dostupných materiálů a informací se více zaměřit na pozitivní a respektující formy komunikace a hodnocení žáků a eliminovat negativní či sarkastické komentáře na jejich adresu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 27. 10. 2017
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učení pro život“, s platností od září 2016, včetně Dodatků a aktualizace k 1. 9. 2017
3. Školní vzdělávací program pro školní družinu s motivačním názvem „Pod duhou“, s platností od 1. 9. 2017
4. Školní řád základní školy, včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s účinností od 4. 9. 2017
5. Vnitřní řád školní družiny, s platností od 4. 9. 2017
6. Vnitřní řád školní jídelny, s platností od 1. 1. 2017
7. Inspekční zpráva čj. ČŠIM-1343/16-M, ze dne 16. 11. 2016
8. Kontrolní a hospitační činnost, školní rok 2016/2017
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
10. Zápisy z jednání pedagogické rady a provozní porady, za školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
11. Zápisy z jednání školské rady, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
12. Složka: Zápis ze třídních schůzek základní školy a mateřské školy, školní roky 2016/2017 a 2017/2018
13. Složka: Žáci se specifickými vzdělávacími potřebami (4krát), školní rok 2017/2018
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2017/2018
15. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2017/2018
16. Třídní kniha pro 1. stupeň základní školy, I. třída (1. a 2. ročník), školní rok 2017/2018
17. Třídní kniha pro 1. stupeň základní školy, II. třída (3. a 4. ročník), školní rok 2017/2018
18. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny (I. oddělení), školní rok 2017/2018
19. Seznam žáků podle tříd, školní rok 2017/2018
20. Personální dokumentace zejména ve vztahu ke kvalifikaci, školní rok 2017/2018 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ondřej Havlíček, školní inspektor

Ondřej Havlíček v. r.

Mgr. Alice Ošťádalová, školní inspektorka

Alice Ošťádalová v. r.

V Olomouci 29. 11. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Helena Pavelková, ředitelka školy

Helena Pavelková v. r.

V Maletíně 5. 12. 2017